

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

624.2

Szerző:

Radó István

Cím:

Szertefoszlott a lánchidi oroszlán legendájáról

Forrás:

Magyar Híradó
(Hely)

1900. dec. 24.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Személy

118.1.11

Helyszám

Szertefoszlott a lánchidi oroszlán legendája

Iskolában mondta el valamikor a tanító bácsi, elmesélték nagyapáink, és Tóth Béla „Magyar anekdotakincs”-ében is olvasható a lánchidi oroszlánok következő legendája:

»Mikor a Lánchíd négy sarkára odatették a négy hatalmas köroroszlánt, Pest és Buda csodájára járt a gyönyörűen faragott képnek és azt mondta: „No, ezeknél nincs szebb szobor Magyarországon!” A magasztaló sokaság között azonban felrúgja papucását egy vargainas: „Hahó, nem érnek ezek az oroszlánok annyit sem, mint a macska, mert nincs nyelvük!” Hát szent igaz, amit a vargainas kurjantott. Az oroszlánoknak csakugyan nincs nyelvük. A szobrász elfelejtett nekik nyelvet faragni! Kacagással volt teli a város. No, még ilyet nem pipált Európa! És a szegény szobrász, ki abban a retentő fedelékenységben leledzett, úgy elröstellte a dolgát, hogy beleugrott a Lánchídról a Dunába. Ő volt a hidavató, a Lánchíd első öngyilkosa.»

Eddig a legenda, amelyhez még hozzáteendő, hogy később még a csúfoltató fiatalember nevét is feljegyezték. Frick Jakabnak hívták, és 1897-ben halt meg Székesfehérváron.

Ez a legenda járta az országot, szállt nemzedékről nemzedékre egy évszázadig. Míg azután most Soós Gyula művészettörténész — évekig tartó gondos nyomozással — megállapította, hogy a legendából nem sok igaz. Mindössze az inasgyerek felkiáltása valóság, viszont tény az, hogy a szobrász nem lett öngyilkos, sőt, bosszantóival fogadást kötött 500 forintban, hogy hasonló, pihenő helyzetben az élő oroszlánnak sem látható a nyelve. A fogadást egy cirkusz oroszlánjának bemutatásával nyerte meg, és az összeget jótékony célra adta.

A művész: Marschalkó József szobrász volt. A pesti hídfő jobboldali szobrának talapzatán olvasható a neve. 1819-ben született, Lőcsén, és 25 esztendővel a hidavatás után, 1877-ben halt meg Pesten. Soós Gyula kutatásai szerint, egyike volt a XIX. századi magyar díszítőszobrászok legjobbjainak. Az oroszlánokra kapott megbízás előtt már különböző munkákat készített, és valamennyivel szép sikere volt.

Ilyenek például debreceni szobrai, amelyek a színház homlokzatát díszítették.

Mint díszítőszobrász, részt vett a Tudományos Akadémia előcsarnokának, lépcsőházának és dísztermének szobrászi díszítőmunkáiban.

Egyik legértékesebb műve: Kazinczy mellszobra, amelyet Ferenczy István kezdett el, de halála miatt nem tudta befejezni, és Marschalkó József bízta meg a szobor befejezését. A szobor ma a széphalmi Kazinczy Emlékmúzeumban van, míg az Akadémia üléstermében Ferenczy eredeti Kazinczy-szobrának másodpéldányát találjuk.

RÁDÓ ISTVÁN

